

DECIZIE

16 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Nina Vascan
Victor Burduh

examinînd recursul declarat de Societatea Comercială „Taix-Prim” Societate
cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială
„Moldinconbank” Societate pe Acțiuni împotriva Societății Comerciale „Taix-
Prim” Societate cu Răspundere Limitată și Taisia Ciobanu privind încasarea
datoriei,

împotriva încheierii din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin
care a fost respinsă cererea apelantei Taisia Ciobanu privind repunerea în termenul
de declarare a apelului și restituirea apelului declarat de Taisia Ciobanu, ca fiind
depus în afara termenului legal,

c o n s t a ț ă :

La 09 iunie 2017 BC „Moldinconbank” SA a depus cerere de chemare în
judecată împotriva SC „Taix-Prim” SRL și Taisia Ciobanu privind încasarea, în
mod solidar, a datoriei pe contractul de credit nr.57/14 din 10 iulie 2014, în sumă
totală de 4 573 965,18 lei și taxa de stat în sumă de 50 000 lei.

La 24 ianuarie 2018 BC „Moldinconbank” SA a înaintat cerere privind
majorarea cuantumului pretențiilor din acțiune, solicitînd încasarea în mod solidar,
de la SC „Taix-Prim” SRL și Taisia Ciobanu a datoriei pe contractul de credit
nr.57/14 din 10 iulie 2014, în sumă totală de 5 623 764,82, taxa de stat în sumă de
50 000 lei și cheltuielile de judecare a pricinii în sumă de 1068,12 lei.

Prin hotărârea din 14 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-
a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de BC „Moldinconbank”
SA împotriva SC „Taix-Prim” SRL și Taisia Ciobanu privind încasarea datoriei.

S-a încasat în mod solidar din contul SC „Taix-Prim” SRL și Taisia Ciobanu
în beneficiul BC „Moldinconbank” SA, datoria în sumă de 5 623 764,82 lei, cu
titlu de datorie, suma de 50 000 lei, cu titlu de cheltuielile de plată a taxei de stat,

suma de 1068,12 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată suportate pentru efectuarea citării pîrîţilor.

La 17 septembrie 2018 SC „Taix-Prim” SRL, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 14 august 2018 a Judecătorei Chişinău, sediul Buiucani.

Prin încheierea din 18 octombrie 2018 a Curţii de Apel Chişinău, s-a respins cererea apelantei Taisia Ciobanu, privind repunerea în termenul de declarare a apelului şi s-a restituit apelul declarat de Taisia Ciobanu, ca fiind depus în afara termenului legal, iar instanţa de apel a refuzat repunerea în termen.

La 20 noiembrie 2018 SC „Taix-Prim” SRL a declarat recurs împotriva încheierii din 18 octombrie 2018 a Curţii de Apel Chişinău, solicitînd casarea încheierii contestate cu restituirea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului s-a indicat că, instanţa de apel cu încălcarea prevederilor art.369 alin.1¹ Cod de procedură civilă, a decis asupra repunerii în termen a cererii de apel, fără a fi convocate părţile la proces, deşi apelantul urma să se expună referitor la motivele omiterii termenului de adresare a cereri de apel. Mai mult ca atât, instanţa nu a expus motivat temeiurile neconvocării participanţilor la proces, astfel fiindu-i încălcat dreptul la un proces echitabil.

A menţionat că pînă în prezent nu a primit dispozitivul hotărîrii din 14 august 2018 a Judecătorei Chişinău, sediul Buiucani, deşi instanţa era obligată în termen de 5 zile de a-l expedia. Astfel a fost lipsit de dreptul de a contesta hotărîrea judecătorească în termenul de 30 zile.

A indicat că în calitate de apelant SC „Taix-Prim” SRL a solicitat repunerea în termen şi admiterea cererii de apel, pe cînd Curtea de Apel Chişinău a omis să se pronunţe asupra cererii acestuia.

În conformitate cu art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea Curţii de Apel Chişinău a fost pronunţată la 18 octombrie 2018 şi expediată în adresa participanţilor la proces la 07 noiembrie 2018 (f.d. 161), însă lipseşte confirmarea recepţionării încheierii de către părţile la proces.

Astfel, instanţa de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale şi a declarat recursul la 20 noiembrie 2018 în termenul stabilit de lege.

Potrivit prevederilor art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.

Verificînd legalitatea încheierii judecătoreşti contestate prin prisma argumentelor invocate în recurs şi a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie consideră recursul declarat de SC „Taix-Prim” SRL întemeiat şi care

urmează a fi admis cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea cauzei la rejudicare în instanța de apel, la faza primirii cererii de apel.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că art. 6 § 1 din Convenție garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil.

În acest sens, a constatat că dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 § 1 din Convenție, include printre altele dreptul părților de a prezenta observațiile pe care le consideră pertinente pentru cauza lor.

În cauza *Bellet vs Franța*, Curtea a stabilit că dreptul de acces la un tribunal trebuie să fie corect și efectiv. Eficiența dreptului de acces impune ca persoana să beneficieze de posibilitatea clară și concretă de a contesta un act care constituie o ingerință în drepturile sale.

Conform art. 358 alin. (1) și art. 362 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, hotărârile pronunțate în primă instanță de judecătoria pot fi atacate cu apel la curțile de apel de drept comun.

Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzută de art. 116.

Conform art. 360 alin. (1) Cod de procedură civilă, sînt în drept să declare apel:

- a) părțile și alți participanți la proces;
- b) reprezentantul în interesul apelantului, dacă este împuternicit în modul stabilit de lege;
- c) martorul, expertul, specialistul și interpretul, reprezentantul cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată ce li se cuvine.

Din actele cauzei s-a stabilit că părți în proces sînt reclamantul BC „Moldinconbank” SA și doi pîrîți, SC „Taix-Prim” SRL și Taisia Ciobanu, iar la 14 august 2018 a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani (f.d. 136).

La 17 septembrie 2018 a depus cerere de apel nemotivată doar pîrîtul SC „Taix-Prim” SRL, nu însă și pîrîta Taisia Ciobanu, prin care apelantul a solicitat inclusiv și repunerea în termenul de declarare a apelului (f.d. 143).

Conform art. 365¹ alin. (2) Cod de procedură civilă, în decurs de 10 zile de la repartizarea cererii de apel, completul de judecată care a primit cererea de apel spre examinare verifică dacă aceasta întrunește exigențele prevăzute de lege, fără înștiințarea participanților la proces. Dacă cererea de apel nu întrunește exigențele prevăzute de lege, completul de judecată aplică prevederile art. 368 și 369. În caz contrar, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs, completul de judecată acceptă cererea de apel spre examinare și dispune intentarea procedurii de apel.

Necătînd la circumstanțele expuse mai sus, instanța de apel verificînd cererea de apel depusă de SC „Taix-Prim” SRL, prin încheierea din 18 octombrie 2018 a dispus în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) și d) Cod de procedură civilă respingerea cererii nu a apelantei SC „Taix-Prim” SRL, dar a Taisiei Ciobanu privind repunerea în termenul de declarare a apelului, și restituirea apelului declarat de

ultima, ca fiind depus în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat repunerea în termen (f.d. 153-155).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel a emis încheierea din 18 octombrie 2018, cu încălcarea normelor de drept procedural.

În susținerea poziției respective, instanța de recurs consideră oportun de a menționa prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) și alin. (1¹) Cod de procedură civilă, care prescriu că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen. Asupra restituirii cererii de apel decide un complet din 3 judecători, fără citarea participanților la proces. Instanța de apel poate convoca participanții la proces în ședință prealabilă doar în cazul stabilit la alin.(1) lit. b).

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că cererea de apel nemotivată a fost depusă de către SC „Taix-Prim” SRL (f.d. 143), pe când Curtea de Apel Chișinău în încheierea din 18 octombrie 2018 se expune și respinge cererea Taisiei Ciobanu, privind repunerea în termenul de declarare a apelului, cu restituirea apelului declarat de Taisia Ciobanu ca fiind depus în afara termenului legal, care nici nu a contestat cu apel hotărârea din 14 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Aici, Colegiul menționează că Taisia Ciobanu conform materialelor dosarului nu a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 14 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, pe când instanța de apel s-a expus în încheierea contestată referitor la cererea de apel a acesteia, dar nu asupra cererii de repunere în termenul de declarare a apelului depusă distinct de SC „Taix-Prim” SRL.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată o eroare procedurală admisă de către instanța de apel în procesul examinării cererii de repunere în termenul de declarare a apelului de către SC „Taix-Prim” SRL, în cadrul cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de către BC „Moldinconbank” SA împotriva SC „Taix-Prim” SRL și Taisia Ciobanu privind încasarea datoriei și pentru evitarea încălcării dreptului recurentului la un proces echitabil prevăzut de art. 6 din CEDO, se impune casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2018.

Instanța de recurs menționează că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea contestată nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 CEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărâ asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

La rejudecarea cauzei, se va ține cont de criticile invocate în textul deciziei și se vor înlătura omisiunile admise de instanța de apel, pentru asigurarea unei judecări corecte și legale.

Argumentele recurentului SC „Taix-Prim” SRL prin care s-a invocat că instanța de apel nu a citat legal părțile antrenate în proces, pentru examinarea cererii de repunere în termen a apelului, nu sunt relevante în contextul în care

instanța de apel conform încheierii contestate nici nu s-a expus asupra cererii de repunere în termenul de declarare a apelului depus de SC „Taix-Prim” SRL.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, a casa integral încheierea contestată și a restitui prezenta cauză pentru rejudecare în instanța de apel, la faza primirii cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Societatea Comercială „Taix-Prim” Societate cu Răspundere Limitată.

Se casează încheierea din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Moldincombank” Societate pe Acțiuni împotriva Societății Comerciale „Taix-Prim” Societate cu Răspundere Limitată și Taisia Ciobanu privind încasarea datoriei, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău la etapa primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh